

SUMMARY

International Museums Salon

by Višnja Zgaga

International Museums Salon was held in Paris from 10 to 17 April 1994.

The main theme of the Salon was "Museums and Tourism".

While most of the participants presented their programs conceived after the given theme, some, like Austria and Spain used the opportunity to present their new projects.

MEĐUNARODNI SIMPOZIJ O GRADSKIM MUZEJIMA "REFLECTING CITIES" SA SVRHOM INAUGURIRANJA MEĐUNARODNOG UDRUŽENJA GRADSKIH MUZEJA

Museum of London, travnja 1993.

Željka Kolveshi
Muzej grada Zagreba
Zagreb

Institucija gradskog muzeja kao jednog od oblika masovne komunikacije suočena je sa sve većim izazovima i odgovornošću u interpretiranju prošlosti, sadašnjosti te sagledavanju budućnosti velikih svjetskih gradova.

Taj je interes zajednički kustosima gradskih muzeja, povjesničarima urbaniteta, arhitektima, urbanistima i čelnicima gradskih uprava. Tek je Muzej grada Londona odlučio potaknuti inicijativu i biti domaćinom prvoga međunarodnog simpozija interdisciplinarnog sadržaja i po predloženim temama za diskusije i po stručnom profilu sudionika. Svrha je tog simpozija da se odgovori na pitanja koja su danas zajednička u različitim gradovima, premda se njihovi gradski muzeji strukturiraju po vlastitim pojedinačnim i individualnim snagama i problemima. Smatralo se potrebnim i korisnim stvoriti osnove za uspostavu razmjene iskustava i međunarodnih profesionalnih veza od kojih će poticati budući razgovori o svim oblicima gradskog identiteta i njegova predstavljanja u muzeju. Tim je projektom učinjen korak prema definiranju rada i statusa muzeja koji nastoje biti odrazom povijesti, te svega onoga što određuje velike gradove u svijetu.

Na trodnevnom simpoziju sudjelovalo je više od stotinu sudionika iz gradova, odnosno država gotovo sa svih kontinenata svijeta. Najviše je bilo predstavnika iz Velike Britanije i zemalja bivšeg Commonwealtha. Značajno je da je izuzetno velik broj sudionika bio i iz novonastalih mladih država srednje i istočne Europe - iz Mađarske, Rusije, Poljske, Rumunjske, Slovenije i Hrvatske što znači da je organizator pokazao razumijevanje i zanimanje za specifične probleme i izvan muzeoloških, koji postoje u radu gradskih muzeja, posebno muzeja u glavnim gradovima država. Naime, ti su muzeji u fazi prilagodbe u promjenama političke situacije, a zadržavaju intelektualni i praktični kontinuitet. Pozivi za sudjelovanjem odaslani su početkom 1992. godine u prvoj fazi priprema simpozija. Simptomatično je da je iz Slovenije bilo sedam predstavnika, a iz Hrvatske samo jedan, a i to zahvaljujući jednom poluprivatno-stručnom odlasku u London, gdje su, nakon ugodnog i korisnog četvorednevnog boravka i razgovora s kolegama, uspostavljeni prvi kontakti između Muzeja grada Zagreba i Muzeja grada Londona. Uslijedio je i poziv za sudjelovanjem na simpoziju referatom unutar sekcije "Gradski muzeji u promjeni političke klime".

U prvom oduševljenju zbog poziva kojim je grad Zagreb dobio mogućnost da predstavi svoj gradski muzej, a time i sam grad, uz trideset drugih iz čitavog svijeta, pred stručnim auditorijem ovakvog prvog međunarodnog skupa, udio u predloženoj sekciji uz gradove SanktPetersburg, Budimpeštu i Jeruzalem, sa stručnog gledišta djelovalo je

ograničavajuće.

No, ubrzo se pokazalo da upravo predložena tema dopušta pristup kojim se razmišljanje i iskustvo u struci može bezbolno povezati s prvim porivom da informiramo i upoznamo kolege s tragedijom Hrvatske i korjenima tog zla što se obrušilo na Hrvatsku 1991., simbolično prenesemo i na povijest Zagreba kao i njegova gradskog muzeja, a da se istodobno jedan stručni skup ne pretvori u političku govornicu. Ističem to napose stoga što mislim da je, pogotovu u ovim vrlo zahtjevnim vremenima za Hrvatsku, veoma važno, kao prvo, biti prisutan na međunarodnoj sceni ravnopravno, jer za to postoje svi uvjeti i drugo, iskoristiti svaku priliku za prezentiranje naše kulture i tradicije. Naime, evidentno je da smo baš u tome području često zaobidjeni naprosto stoga što nismo (bili) u umeinicima relevantnih kulturnih ustanova ili u knjigama europske baštine.

Teme o kojima se govorilo na simpoziju bile su pokušaj da se odgovori na opća pitanja: Kako gradski muzeji mogu zaštititi integritet svojih zbirki, kako prepoznati potrebe da one na adekvatan načina budu interpretirane. Koji je najpošteniji i najpraktičniji pristup sakupljanju onoga što čini moderan grad? Kako najbolje prenijeti multirasnu (multinacionalnu) prirodu modernoga grada, te prezentirati izložbe iz povijesti njegova življenja i kulture njegovih građana? Kako se gradski muzej prilagođuje promjeni političke klime? Koje su specijalne kvalifikacije potrebne kustosima u gradskim muzejima? Kako gradski i ostali povijesni muzeji u gradu mogu ostvariti najproduktivniji odnos? Koncept ovog simpozija, sistematiziravši u navedenim pitanjima probleme i dileme koji danas stoje pred gradskim muzejima u svijetu, postavila je Nichola Johnson, kustosica Muzeja grada Londona, voditeljica Odjela za modernu povijest Londona, koja je u toku priprema prešla na novo radno mjesto direktora muzeologije na Sveučilištu East Anglia u Norwichu.

Njezin primjer, nakon bitnih promjena koje je inicirala u londonskome Gradskome muzeju, transformiranjem zbirke po umjetničkim vrstama predmeta u zbirke pojedinih razdoblja u povijesti Londona, koje sadržavaju najrazličitije materijalne predmete, a sakupljanje kojih je fokusirano na KONTEKST - glavnu karakteristiku koja razlikuje predmet u gradskome muzeju od onog u umjetničkoj galeriji, gotovo je simboličan odgovor na pitanje o kvalifikacijama kustosa u gradskim muzejima. Na to pitanje autoritativno je pokušao odgovoriti direktor Muzeja grada Londona, Max Hebditch navodeći nekoliko razloga. U pravilu gradski muzeji imaju manje zaposlenih nego ostali muzeji; to ih često dovodi u situaciju da mijenjaju svoje specijalnosti i vrline, sposobni da rade sve vrste poslova 24 sata na dan. Od njih se očekuju dobri rezultati u stručnom i znanstvenom radu, kao i svakodnevnim obvezama, motivacija drugih i iskren odnos spram njih, organizacija amaterskih grupa, djece i starijih s kojima mogu podijeliti iste težnje. Ipak, ključna osobina je mogućnost sinteze podataka iz različitih specijalističkih disciplina. I zato bez kustosa takova profila - sklonih sintezama, gradski muzej teško može biti uspješan.

Suočeni s činjenicama da su gradovi danas najznačajniji aspekt ljudskog života, mora se promijeniti i odnos u gradskim muzejima i prema njima, jer su oduvijek bili u drugom planu u odnosu na ostale muzeje koji se bave internacionalnom umjetnošću, antikvitetima, znanošću, ili industrijskim naslijeđem. Možda će svrha gradskih muzeja u budućnosti biti i to da istraži ovaj fenomen.

Primljeno: 16. 8. 1994.

SUMMARY

International Workshop on Municipal Museums Entitled "Reflecting Cities" with the Purpose to Inaugurate International Museum Association

by Željka Kolovesi

The Museum of the City of London organized the first international workshop on the subject on municipal museums. The occasion was also used to inaugurate the international association of municipal museums, according to the initiative of the Museum of the City of London of 1992. The interdisciplinary character of the symposium intended to point out some problems and dilemmas common to all municipal museums worldwide, to encourage sharing of experience and forming new international links. Željka Kolovesi, curator of Zagreb Municipal Museum contributed a paper to the meeting at the session "Municipal Museums in the Change of Political Climate".